

VEGDIREKTORATET
2 E 19 1
B L E K

VEG OG VIRKE

I MØRE OG ROMSDAL FYLKE

Nr. 4

SEPTEMBER 1981

9. årg.

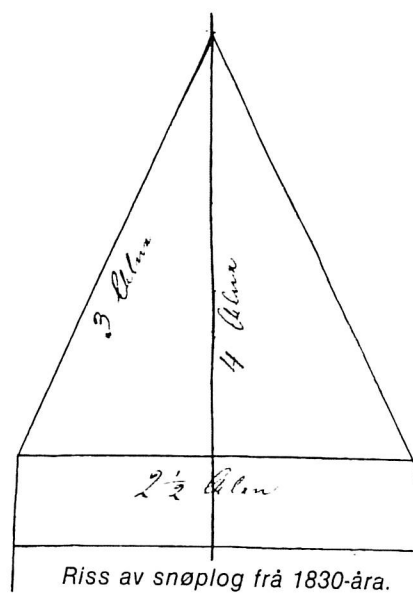

Snøbrøyting på vegen over Ørskogfjellet.

I skriv 11. oktober 1834 til veginspektøren i Nordre Sunnmøre seier amtmannen at «Veienes istandsettelse om vinteren ved snøplovkjørsel m.m. har hidtil været ukjent i Søndmørs fogderi». Amtmannen heldt fram at det ikkje burde utsetjast lenger med tiltak for snøbrøyting, særleg for hovudvegane der det er let seg gjere. Amtmannen meinte at snøbrøyting utan tvil kunne gjerast på hovudvegane i Ørskog tinglag med unntak av dei 2 første rotene over Ørskogfjellet. Men amtmannen fann det ønskjeleg om vegane kunne haldast opne om vinteren på ein mindre brysam og kostesam måte enn ved snøplogkøyring. Amtmannen tenkte då på bruk av snøtromle etter forslag frå direktør Steenstrup, som det var igangsett prøve med. Å setje igang med å lage og bruke snøplogar før ein fekk sjå utfallet med snøtromle, som kanskje også kunne nyttast på vegen over Ørskogfjellet, var lite tilrådeleg. Ein fekk heller vente enno eit år før ein tok ein avgjerd om snøbrøyting på denne vegen.

Prøva som vart gjort med snøtromle på hovudvegen i Vestnes, gav ikkje brukbart resultat. Det vart difor i 1835 teke avgjerd om at dei offentlege vegane skulle brøytast med snøplog. Snøplogkøyringa over Ørskogfjellet vart bortsett ved lisitasjonsteneste halde av sorenskrivaren. Snøplogane skulle — etter fastsetjing av amtmannen — vere 3 alner breie

og 5 alner lange for vegen frå grensa for Borgund tinglag til første rotestolpe nordfor Sjøholt, men $2\frac{1}{2}$ alner breie og 4 alner lange for plogane som skulle brukast frå nemnde rotestolpe til grensa for Romsdals fogderi. Sistnemnde breiddeføresegn galdt og for plogar til snøplogging på vegen frå Sunnmørsbytet gjennom Skorgedalen.

Snøbrøyting over Ørskogfjellet med hest og treplog av storleik som amtmannen fastsette — heldt fram til og med vinteren 1927-28. Den nye ordning med riksvegvedlikehaldet — der vegen frå Ålesund til Vestnes var med — tok til å gjelde frå første januar 1928. For vinteren 1928-29 vart snøbrøytinga mellom Sjøholt

forts. s. 43

Biletet viser bilen med sjåfør Theodor Aarønes i bildøra

På bilete 3, som er teke på Sjøholt i januar 1932, er bilen med forplog. Theodor Aarønes har uttala at det var «altfor dårleg plog til denne bilen».

Bilete 4 og 5 er frå brøyting vinteren 1939-40 med Scandia Vabisvogn 1939 modell. Det var då $2\frac{1}{2}$ m snø på flat mark og snøkantar over 5 meter høge. På siste bilete kan ein sjå korleis sideploegen har forma snøkantane trinvis nedafrå og oppover. Bilete er teke av oppsynsmann Lars Heggen. Theodor Aarønes var brøytesjåfør.

og Vestnes bortsett til rutebilselskapet Lande & Ytterlid. Selskapet vart pålagt å føre liste over kor mange bilkilometer som det gjennom vinteren vart køyrt med brøytereiskap (Øveråsen forplog, bakplog eller sideplog).

Frå nyåret 1931 har brøytearbeidet over Ørskogfjellet vore gjort av

mannskap i vegvesenet. Det vart skaffa ein særleg sterk lastebil for riksvegvedlikehaldet si rekning. Bilen var bygd av Strømmen Mek. Verksted, og vart av fabrikkfolka kalla «Jernhesten».

Bjarne Rekdal
